

نومرو : ۸۹

اجتهاد

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلند

دائرة اجتهدده

" Idjtihad " Constantinople

دوردنجی سنه

حریت فکریه به خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

۱۶ کانون ثانی ۱۳۲۹

آبونه

سنه ۱۳۲۹

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۰۰ فرانق ۱ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارم

برینه ساعات مساعینک اقامه ایدلسنی مداخله ایلده مشدر. اووه نك فكر نجه انسانلر كۆره سنده اك زياته رقابت توليديه. بر طاقم مساواتلر ظهورينه سبب اولان پاره دور. بر كره پاره اورته دن قالفارسه. رقابتلر. مساواتلر قلدرد طبعيته سرتفع اوله حق دور. تمتع نهدر؟ بر معامله تجاريله دن طولايي كنديسنه مال اولان فيا تدن فضله سنه صانع. وآرده جوغلان مقداري درجيب ايله مك دكلى؟

ايسته مصارف استحصاله ايله صانتش بدلي آره سنده كي بومقداري جوغالتمق داغما فابريقه طورلك. ارباب تجارنك مطمح نظريدر. حال بوكه شارل فويه به وبردرجه به قادارده اووه نه كوره بومقدار نه قدر اولورسه اولسون غير مشروعدور. چونكه احتكار دور. انسانيت استحصال بهاسنه صانعي. و بوندن احتاده آراماني امر ايديبور. مادام كه ارباب تجارت بو امر خلافنه اوله رق مثلاً كنديسنه يوز غروشه مال اولان برشيئي يوزاللي، يوز بكمري غروشه صاتيور. ايسته بواللي. بكمري غروش مشرو ع دكلدر. خرسلقدن فرق يوقدر. خرسلق كورمه دن آشيره مقدر. بو ايسه كوره كوره. حتى جبر ايله ايله غصب ايله مكدن. بناءً عليه انسانلر بولنره قزل اتمه ملي، دهاعالي، دهاملكي دوشونه ليدر. »

انسانيت محي اولان اووه دن عمله ومستخدمينه اوزمانه قدر قدر كيمسه نك يانمادني برطاقم مساعده لر بخش ايتكه باشلامش. صكرمه فكريني ده ايلري كوتوره نك واسطه مبادله نك ساعات مساعي اولسني ايلري به سور مشدر. ياپدني مساعده لر. اوزمانه كوره اون يدي واون بش ساعتدن عبارت اولان مدت مساعي في فابريقه لرنده اون ايكي به اونه اينديرمك. اون باشلارنده كوچك چوجقاري قبول ايتمه رك بولنرك تحصيللريني تأمين ايله مك كي شيلردن. بوتشيتاك ديكر امثاله نجه تطبيق ايدلدن بشقه استيزايه حل ايدلدن كوني كورنجه، ووقوع بولان مراجعتي اوزرينه حكومتجه ده ايشه اهميت و برله نجه ايكنجي تشيئي قوه دن فعله چيقار مشدر. كندى مستخدميندن مركب تشكيل ايتديكي بر « تعاون شركتي » مفازده سنده نقدله مبادله في قالدردى . اونك برينه دوشونجه سي وجهله مقياس اوله رق ساعات مساعي في قبول ايله دي. هر كس كنديتك اثر مساعيسي اولان شيئي كتيروب مفازده نك صايش شعبه سنده شهير ايديبور. برينك مثلاً اون ساعتده حصوله كتيرديكي برشيئي ديكرينك كنداك عيني ساعتده وجوده كتيرديكي ديكر شيئله مبادله ايله يور.

فرضا قوندوره سي چيره سقي مهارق اولان برقونديره في مفازده اون ساعت طرفنده اعمال ايله ديكنه وديكر برصوبايي ده اعمال ايله ديكي صوبايي بالفرض يته اون ساعتده وجوده كتيرديكنه داش برور اسفلكله شهر. وساعات مساعيسي مساوي اولان

شيلر طرفينك موافقتيله تبديل اولنغه باشلادى. حال بوكه بوراده جاي نظر برقاچ نقطه وار.

اولا. — احتياجه بشريه في متكفل بالعموم اشيا في اعمال ايله بيله جكمري برآرده طويلاق. . .
ثانياً. — بوتون انسانلر ك مساوي ساعتده مساوي ايش كوردكاري قبول ايله مك.

ثالثاً. — برانسانك احتياج كوردني شيئي كنديسنده موجود اشيا ايله مبادله ايچون ديكر ارباب سعيك نتيجه مساعيلريني امره اماده بولنق. .
رابعاً. — مساوي ساعتده حصوله كلن اشيا نك عيني قيمته اولديني قبول ايتك.

شندي بوتقايي براز ايضاح ايدلم. احتياجات بشريه في تأمينه واسطه اولان اشيا ولوازي اعمال واحضار ايله جكمري برآرده طويلاق في زمانا هذا قابل اوله مادني ميدانده در. بوكه شهرلرده بيله برجوق شيلرك خارجدن تداركنه مجبوريت الوررسه. كوچوك كوچوك برلرده بوفكر نصل قابل اجرا اولور. احتياجه بشريه كوندن كونه ترايديدور. وقتيله پك آز شيلره منحصر و عاداتا محدود اولان احتياجه شمدي او قدر تعدد ايتمش. و تعددي لسبتنده ده اودرجه ده ثعب الله مشدر كه بوفكرنك قابل قبول اوله بيله جي ذهابه دوشمك جداً كونج اولور.

ايكنجيسي انسانلرده كي ذكاوت فطريه و مكتسبه نك مساوي اولمادني ارتق اعراض كوتورض برصورتده قبول اولمشدر. ذكاوت برصورتله افراد بشريه ده متساوياً بولمادني كي قوت و قدرتده مساوي دكلدر. بونك ايچون ذكاوت زياته قول فضله اولان برايشي شبيه سز ذكاسي آز اولاندن، قوتي ده كنديسندن دون بولاندن داغما فضله ايش كورير. بو حالده نصل قبول اوله بيلير كه بويه غير مساوي ايكي شخصك مساوي ساعتده وجوده كتيرديكي نمره مساعيلريني مبادله به موافقت ايتسولر. اوچنجيسي انسانك آز اول تعدد اولنان احتياجاتي طولايي سيله مان هر ساعت تداركنه مجبور قالدني شيلري انده كي نمره مساعيسي له مبادله ايله جك كنديسي كييلريني بولاق قابل دكلدر. مثلاً برقونديره جي البسه ايسته مسنه مقابل البسه صانانلر كده داغما قونديره ايسته سي قابل اوله ماز.

دردنجيسي مساوي ساعتده وجوده كتيريلن شيلرك مساوي قيمته ده اوله ميه جفتي ايكنجي فقره ده ايضاح ايتك. بوراده علاوه سنه لزوم كوريلن جهت مساوي ساعتده حصوله كلن مواد ابتدائيه نك. يا خود مواد اساسيه نك عيني قيمته ده اوله ميه جفتير. مثلاً برطوغرامه چينك قنابه انشا ايله جي اغاچك دكري پك آز ايكن ديكر طرفده برترزينك ميدانه كتيره جي البسه نك قنابي ده اوجوقدر. بو حالده قنابه ايله البسه نك

ایسته شارل فوریه نك مقصدی شمیدی مساواتی زلی
قالدیرمق، یرینه کندی فکر نجه معقول کوردیکی بر صورت
تسویه ای اقامه ایله مکدر. بو صورت تسویه ضبط اولان
اراضی مقابلنده اصحابنه قویون اعطاسی، و اراضینک حاصلات
صافیه سنک اون ایکی قسمة تقسیمله دردینک قویون صاحبیرینه،
یشنک بالفعل اراضیده مسوق الحدمة اولانله، اوچنک ده
فلاستری سوق و اداره ایدن هیئته ویرلسی در.

بو ذنک شایان قبول کوردیکی بونظریه ده حقیقه غیر
مطابق بر حقوق جهلر وارد. مثلاً انسانلر بیننده مساواتی
الزام ایدرکن قویون صاحبیرینه حصه تقریق ایتک، اولری
معدن قورناده رق بر قسم اقلته امتیاز بخش ایله مک دیکدر.
کرجه بوراده محتاج تدقیق جهت وارد. چونکه علمای
اقتصاددن بعضری ثروت صاحبیرینک سهمیه لزوم کورده، مرک
عاطل بر حیات کچیره جنکیرینه بر طاقیریه ده بالعکس اصحاب ثرونک
معیشت خصوصنده مضایقه لری اوله میه جنی ایچون فضله چالیشه جنکیرینه
قاتل بولنیورلر، انسانلرک شمیدی روشلرینه باقیله جق، بوندن
استدلالانه قالیشله جق اولور ایسه هرابکی فکرک واقعاً تماماً
مطابق اولمادقیرنی تسلیم ایله مک اعجاب ایدر. چونکه ژنکینلردن
تبدیلکله عمر کچیرنده، هیچ بر سهمیه لزوم کورمه یئله هان
هر کون مصادف اولدنیض کبی عکس نه ده یعنی ژنکینلردن،
فقیرلردن اورته حالیلردن زیاده بر اشتیاقله چالیشالرمده تصادف
ایله یوز. کذلک فقیرلردن فقرلرینه رغماً چالیشایانلر، یاری
آج یاری طوق یا یوب قاقانلره راست کلدیکمز کبی پک زیاده
چالیشانلره وانجق سرمایه سزاکلری یوزندن ثروت صاحبی
اولامایانلره دخی راستلا یوز. بناءً علیه بو نقاط نظرندن شو
مطالعات جای تدقیق اولدینی مثلاً شارل فوریه نك فلاستیرلر
حقیقه کی نظریاتک دیکر قسیمی ده قابل رددر. مع مایه اووه
کی فوریه ده فلاستیرلر تشکیلاتیه تعاون شرکاتیرنی ترویج
ایتمش اولیور.

بو نقطه نظرندن بو ذات ده جمعیت بشریه جداً خدمت
ایله مش بولنور.

• کانون ثانی سنه ۳۲۹

استانبول ولایتی املاک امیریه مدیری

محمد ذکی

بومقاله بی بکا مکتب ملکیه مأذونین جمعیتی
هامش: قلوینده امین بک طرفندن ویریلان قونفرانسلر
الهام ایله مشدر. بناءً علیه بویوک بر وقوفله استفاده بخش
موضوعلر اوژیسه قونفرانس ویرنه امین بکی تبریک ایدر،
عجب معرفت اولانلره فرصتدن استفاده فی تومیه ایلم.

مساوی ساعتلرده پایله بیله جکنی قبول ایسه کبیله مواد اساسیه سی
اره سنده کی فرق بولری وجوده کثیرنلرک مبادله به موافقتی
مالع قیلار. ایسته بونقاط نظرندن بو تشبث ایله بیله به مش،
یش الی سنه صکره شرکت طاقیلشدر. مع هذا اووه نك بو
فکری اجرا اولنه مامش ایسه ده تعاون شرکتنک اساسنی قورومقله
جمعیت بشریه به بویوک بر خدمت ایتمشدر. چونکه بزم بکون
کوردیکمز، بشرتنک ساداتنه خادم طاقیلدنیض تعاون قونفرانسیف
شرکتیرلی هپ بوفکرندن طوغدیفندن اووه، تعاون شرکاتیرلی
باباسی عنوانی بحق قازانمشدر. شارل فوریه نك فکری ده
غریبدر. فرانسیز وعین زمانده بر تجارخانه کاتبی اولان فوریه
اورتیه قویدنی نظریه ایله انکلیز اووه نك افکار و نظریاتی
بیله یوک ترویج ایتمش، بوسورتله یکدیگرندن خبردار اولندن
عین فکری مدافعه ایله مشدر. اول بول شونی خبر ویرمه که
فوریه اون بشنجی لوئینک طایب خصوصیتی کهنه نك فزیو قراتلر
عنوانیه اشتہار ایدن هم فکرلرینک ایلمیه سورده کیری وجهله
یانکیز طوپراغک منبع ثروت اولدیفنه و ماکنه لرک صدیک
بومامیتی حائر بولنمادیفنه قائمدر. قی فوریه ده ایلمیه وارورق
ماکنه لری بشریت ایچون بر آتات شر و فسادد ایتمش، انسانلرک
مرحله حال ابتدائیلری وجهله ارضه رجوع ایلمه لری شذله
مدافعه ایلمشدر. بوجهت اکلاشلدقندن صکره شارل فوریه نك
فکیرلرینه کچلم. مشارالیه ک مدافعه ایلمیه کی افکار خلاصه
شودر:

انسانلری شمیدی شهر حیاتندن تفلیش ایتک، اوکا مقابل
زمردین اووالرده، لطیف لطیف درلر، عاجلر کنارنده بهری
بیک الی یوز نفوس یعنی تقریباً در یوز عالمیه استیعابه مساعد
بنالریا بهرق انسانلری اووالرده هپ برآوده یاتیرمقدر. فلاستیر
نامی ویردیکی بو بنالرک هر برینه دردر یوز هکتار اراضی
ویرمیه، اوراده کی انسانلرک بوراضیده چالیشه رق برآوده
باشاماسنی ده شرط قوشیور. فقط بوفکرینک ترویج اولنه بیلیمسی
ایچون فوریه شمیدی ملکیت اصولی اورته دن قالدیرمق یرینه
یشقه بر صورتده ملکیتی اقامه ایله مک ایسته یور. دیورکه انسانلرک
الرنده کی بوتون اراضیه بر ریأت تقدیر ایدرک آلتمالی،
فلاستیرلره تخصیص اولنمایدیر. بو ذات ده کورولورکه ملکیت
علیه دارانی وار. فقط سوسیالیزم طرفدارلری کبی ملکیت
خصوصیه بی تماماً اورته دن قالدیرمق، بو خصوصده مساوات
نام تأمین ایله مک ایسته یور. بو عصرک نصف اولنده
باشایان سن سیمون ایسه ملکیتک تماماً علیهنده. بونون
اراضینک ضبطله هر کسک نظر استفاده سنه وضع ایلمسی
فکرکنده در. شمیدی سوسیالیستلرده بوفکری مدافعه والتزام
ایتمکده درلر.